

filosofi, etik og videnskabsteori

F2023

De næste to uger

- Etik
- Videnskabsteori
- Fodbold & Køn: Statsbomb

Dagen

- Hvad er filosofi – Intro
  - Monty Python
  - Hvad var der før?
    - Grækerne
      - Det gode, det sande og det skønne
    - De Kristne
      - Den gode Gud
    - Renæssancen
      - Sandhedens lys
    - Oplysningstiden
- Hvad er Etik?
  - Persons, Actions and Consequences
  - Utilitarisme
  - Deontologi
  - Virtue
- Øvelse
  - Etik på Titanic

HAR VI BRUG FOR ETIK – I bachelor-opgaven?

In Counter-Strike: Global Offensive (CS:GO), an entry fragger is a player whose job is to be **the first to engage** the enemy and claim contested ground. Named for their **propensity to die**, a skilled entry fragger will not only be the first to kill an opposing player, but will also manage to not be killed in the process.

PERSON

Consequences

ACTION

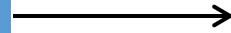

"Mona er svært overvægtig og kan derfor ikke få livsforsikring"

PERSON

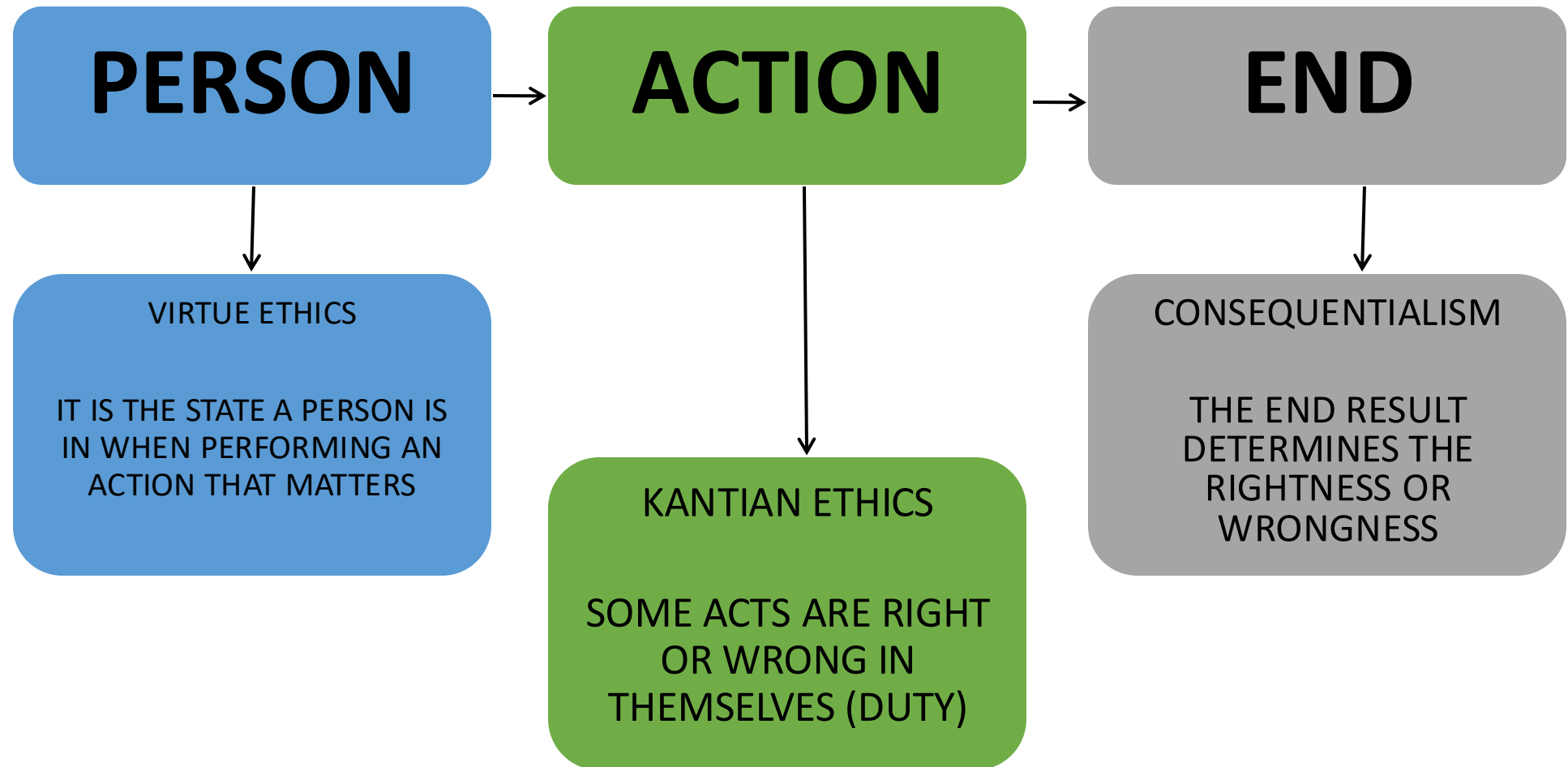

ACTION

Consequences

Tre vinkler på MORAL

MORAL

- SOM FÆNOMEN
  - Arm-øvelse
- SOM SYSTEM
  - Utilitarisme
  - Deontolog
- SOM LEVEMÅDE
  - Løgstrup

MORAL som fænomen: Hvordan er denne situation moralsk?

MORAL som system : hvorfor hjælper denne kvinde?

MORAL som levet liv: Lotte har lært hjælpsomhed mellem servil og egoist

Deontic logic

Absolutist and
universalist theories

Relativist theories

Consequentialism:
* Egoism
* Utilitarianism

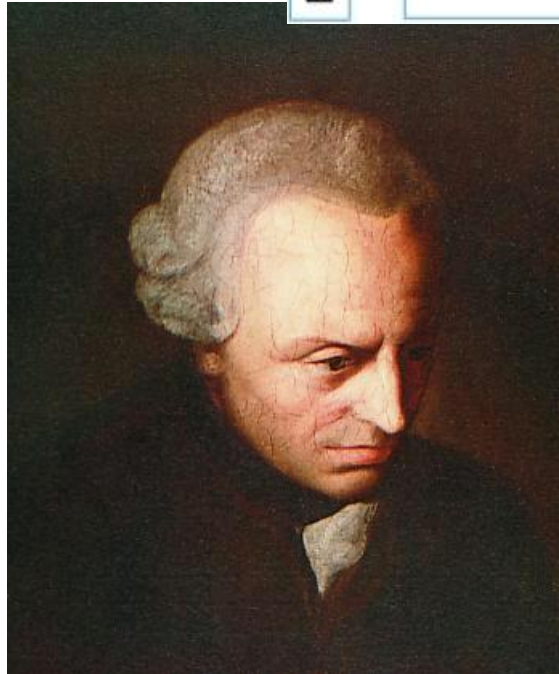
Virtue ethics

Post Modernist ethics

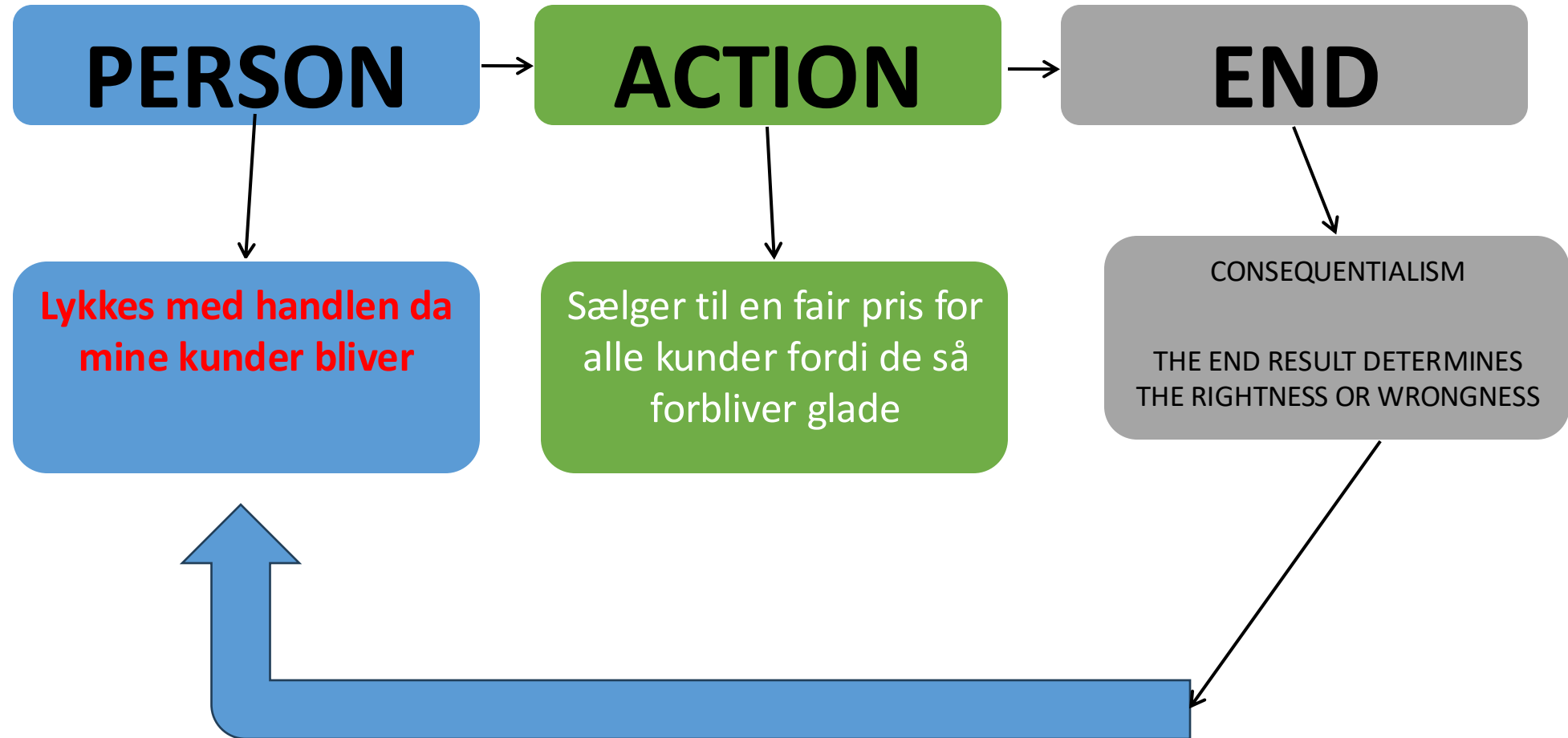
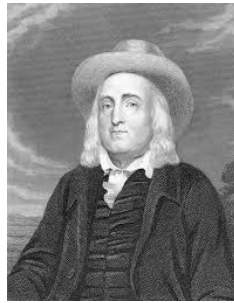
Deontology:
* Duty ethics
* Moral rights
* Equality

Relation ethics

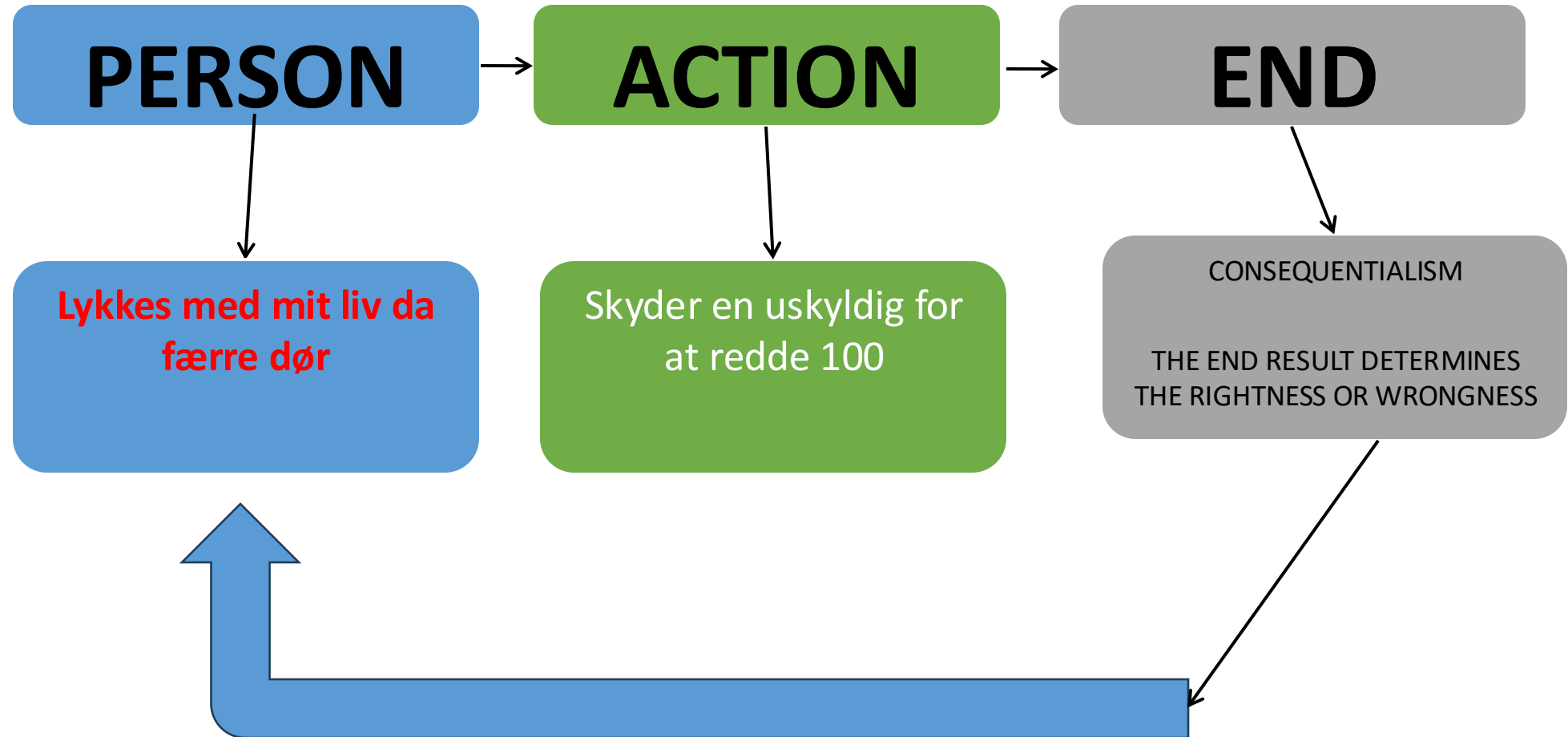
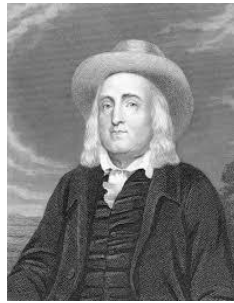
Discourse ethics

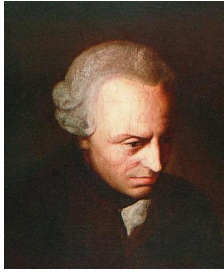
Utilitarisme

Utilitarisme

Kant

PERSON

Ophøjet følelse af at
ha' gjort det rigtige

ACTION

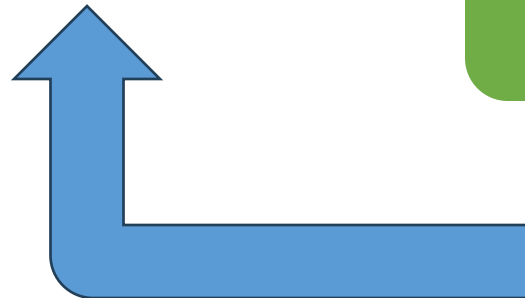
Jeg må ikke behandle
Kurt (blot) som middel

Hvis alle snød med
priserne ville der ikke
være nogen handel

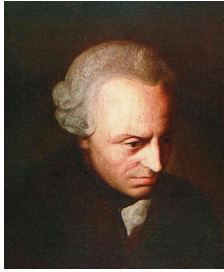
Sælger til Kurt til en fair pris
fordi det er det rigtige at
gøre

END

Men din forretning er ved at gå
konkurs. Din familie vil dø af sult.

Kant

PERSON

Ophøjet følelse af at
ha' gjort det rigtige

ACTION

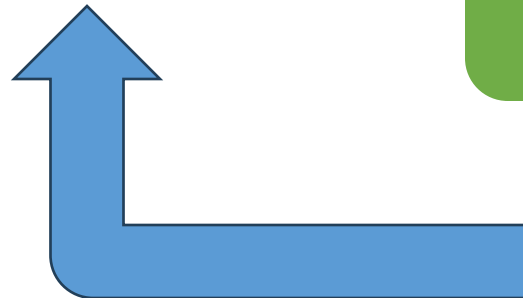
Jeg må ikke behandle
Kurt (blot) som middel

Hvis alle snød med
priserne ville der ikke
være nogen handel

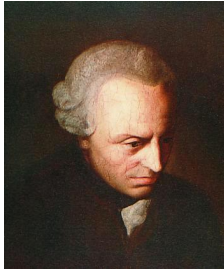
Sælger til Kurt til en fair pris
fordi det er det rigtige at
gøre

END

Men din forretning er ved at gå
konkurs. Din familie vil dø af sult.

Kant

PERSON

**Ophøjet følelse af at
ha' gjort det rigtige**

ACTION

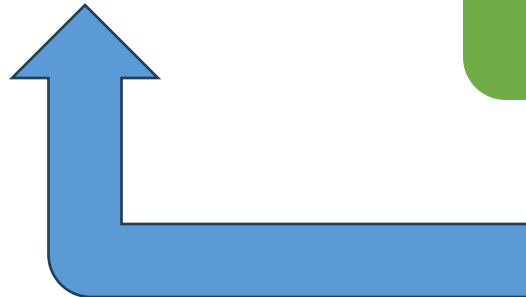
END

Jeg må ikke behandle
den tykke mand (blot)
som middel

Hvis alle kunne blive
skubbet ville man ikke
turde gå uden for en dør

Jeg vil ikke skubbe den tykke
mand ned på skinnerne selv
om det kan stoppe toget og
redde 20 børn

Men din forretning er ved at gå
konkurs. Din familie vil dø af sult.

Kant

PERSON

Ophøjet følelse af at
ha' gjort det rigtige

ACTION

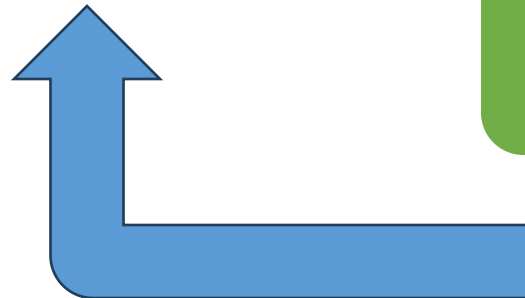
Jeg må ikke behandle
den tykke mand (blot)
som middel

Jeg mener at ingen må være
med til pressemøder hvis de
ikke anerkender
præsidentens beslutning

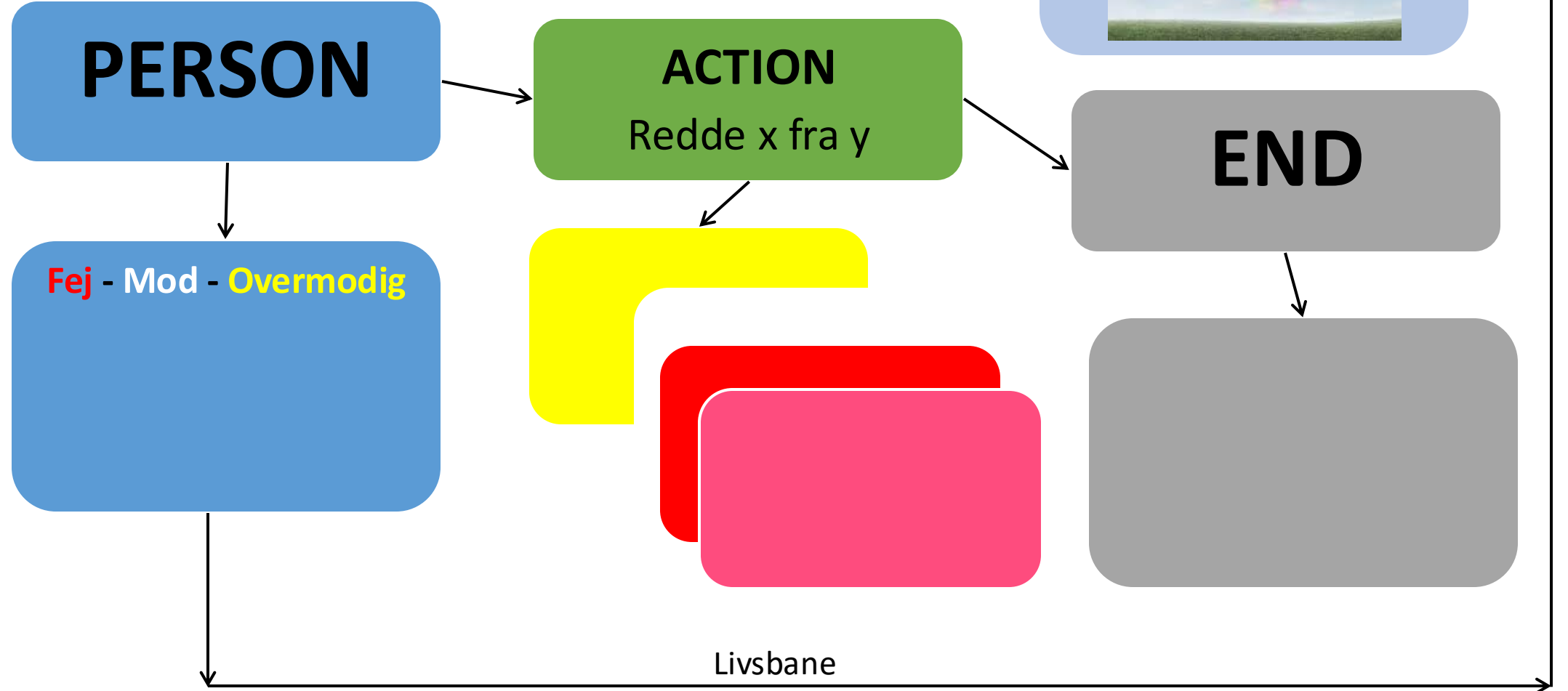
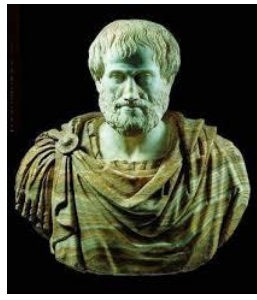
AP må ikke være med til
pressemøder da de ikke vil
anerkende den Amerikanske
Gold

END

Men din forretning er ved at gå
konkurs. Din familie vil dø af sult.

Aristoteles

Ethics and Titanic

- Indlæs datasættet titanicBoats.rds
- Klargør datasættet til en multivariate analyse
  - Find en metode til at udfylde alder i NA
  - Lav kategorier om til faktorer
- Lav en beskrivende statistik hvor I tester overlevelshypotese
- Kør glm og visualiser resultatet

Sæt Titanic ind i en samtidskontekst

- positivisme, tro på teknologi, 1. verdenskrig

Udfordre variablerne

- Age -> fødselsdag -> astrologi
- Name -> numerologi
- Fare -> lykketal

Sæt Titanic ind i en etisk kontekst ud fra skemaet person-action-end

- Blev bådene fyldt?
- Skal kaptajnen gå ned med sit skib?
- Argumenter for at det er ok at 1.klasse klarer sig bedst
- Hvem har det overordnede ansvar for katastrofen
- Find et nobelt menneske blandt passagererne (Orkestret)

Timing:

Præsentation i
grupper kl 15

